

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/180/2016
Identifikačné číslo spisu: 1215223436
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1215223436.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti T., narodený X.. U. a J., narodená XX. H., obe deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Bratislava, Vázovova 7/A, deti matky N. R. bývajúcej v X., zastúpenej Mgr. Martou Magyarovou, advokátkou so sídlom v Palárikove, Janka Kráľa 4 a otca N., bývajúceho v X., zastúpeného JUDr. Martinom Abrahámom, advokátom so sídlom v Bratislave, Kocel'ova 25, o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi, zákaz styku starých rodičov Y. a T. zákaz styku Y. s maloletými deťmi, o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49 P 241/2015, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 16. marca 2016, sp. zn. 11 CoP 65/2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 28. októbra 2015, č. k. 49 P 241/2015-62, vydal predbežné opatrenie, ktorým predbežne zakázal styk otca s maloletými deťmi, a to na čas do právoplatného skončenia konania o návrhu na zákaz styku s maloletými deťmi, vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49 P 238/2015. Vo zvyšku návrh matky na vydanie predbežného opatrenia zamietol, konanie o návrhu na zákaz styku otca s maloletými deťmi a návrhu na zákaz styku Y. a Y. zastavil.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie otca uznesením z 16. marca 2016, sp. zn. 11 CoP 65/2016, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal otec dovolanie s tým, že v konaní došlo k vadám zmätočnosti, a to konkrétne podľa § 237 ods. 1 písm. a/ a f/ O.s.p. a k inej vade majúcej za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmeniť tak, že návrh matky na vydanie predbežného opatrenia dovolací súd odmietne.

4. Matka maloletých detí sa k dovolaniu otca vyjadrila tak, že rozhodnutia nižších súdov považuje za riadne odôvodnené a správne, a preto dovolanie otca navrhuje odmietnuť. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 v konaní predbežnej úpravy styku s maloletými deťmi. Na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“). Podľa § 395 ods. 1 C.m.p. platí, že ak § 396 C.m.p. neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 395 ods. 2 C.m.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ustanovenie § 396 C.m.p. sa však nedotýka konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolený súd“) ako súd dovolací [§ 35 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“)] skúmal, či je dovolanie otca procesne prípustné.

7. V ustanovení § 76 a § 77 C.m.p. je obsiahnutá osobitná úprava niektorých ustanovení o dovolaní. V zmysle § 76 C.m.p. dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. Podľa § 77 C.m.p. dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

8. Ustanovenia § 360 až 368 C.m.p. obsahujú špeciálne ustanovenia ohľadne niektorých neodkladných opatrení v zmysle Civilného mimosporového poriadku. Vzhľadom na to, že v danom prípade nejde o vec (konanie), na ktorú by sa vzťahovali ustanovenia § 76 a § 360 až § 368 C.m.p., bolo potrebné aplikovať § 2 C.m.p. V zmysle § 2 ods. 1 C.m.p. sa totiž na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 C.s.p.). Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 veta prvá C.s.p.).

10. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

11. Dovolanie otca smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nemá znaky tých uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým bolo dovolanie procesne prípustné. Dovolanie proti uzneseniu o predbežnom opatrení bolo v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. neprípustné. Dovolanie otca by vzhľadom na vyššie uvedené bolo prípustné iba vtedy, ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 O.s.p.

12. Dovolateľ nenamietal, že v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. b/ až e/ a g/ O.s.p.; vady tejto povahy nevyšli v dovolacom konaní najavo.

13. V prvom rade dovolateľ namietal vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to že k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom malo dôjsť tým, že sa dovolací súd nezaoberal obsahom jeho repliky zo dňa 8. marca 2016 k vyjadreniu matky, ktoré matka podala k jeho odvolaniu, ďalej vyčítal odvolaciemu súdu nezodpovedanie otázok (ku výkladu dôkazov) nastolených účastníkom, ignorovanie existencie predložených protidôkazov ku tvrdeniam matky, ako aj vynechanie vyhodnotenia týchto dôkazov.

14. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

15. Vychádzajúc z obsahu dovolania, dovolateľom namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). Na tomto zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/2016. Dovolací súd poznamenáva, že v dovolaní napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho dôvody. Zároveň poznamenáva, že dovolací súd už v minulosti dospel k záveru, že pokiaľ je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznemožňuje sa tým účastníkovi konania uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia, nezostáva „procesne bezbranný“ (napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015) a má plne zachované právo namietať túto nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015 a 1 ECdo 10/2014). Za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nepovažovala vtedajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere dovolací súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012. Pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

16. Zároveň dovolací súd zdôrazňuje, nakoľko v predmetnej veci je potrebné sa vyjadriť k namietanej nepreskúmateľnosti najmä s ohľadom na povahu a predmet konania, že nariadenie predbežného opatrenia malo dočasný (predbežný) charakter. Pri nariadovaní predbežného opatrenia prevládala požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťovali všetky tie skutočnosti, ktoré mal mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzovala dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemuseli byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladal, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie predbežného opatrenia bolo postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzovala opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadila danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Z uvedeného preto vyplýva, že tým, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí výslovne nespomenul vyjadrenie otca z 8. marca 2016, resp. že sa nevyjadroval a nevyhodnocoval dôkazy uvedené v tomto jeho vyjadrení, neodňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

17. Ďalšou námietkou dovolateľa bolo, že odvolací súd rozhodoval vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). V dovolaní otec uviedol, že do právomoci súdov nepatrí rozhodovanie odvolaní proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení v prípade, že medzičasom prišlo ku právoplatnému zastaveniu konania vo veci samej. Táto domnienka dovolateľa v tomto prípade nie je správna. Výrok nariadeného predbežného opatrenia súdom prvej inštancie znie tak, že súd predbežne zakázal dovolateľovi styk s maloletými deťmi na čas do právoplatného skončenia konania o návrhu na zákaz styku otca s maloletými deťmi vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49 P 238/2015. Dovolací súd šetrením zistil, že uvedené konanie pod sp. zn. 49 P 238/2015 nie je ani v čase jeho rozhodovania právoplatne skončené, preto nemôže byť dôvodná námietka dovolateľa o zastavení

konania. Pokiaľ dovolateľ poukazuje na zastavujúci výrok súdu prvej inštancie v rozhodnutí, v ktorom tento súd súčasne nariadil aj predbežné opatrenie, taktiež nie je možné prikladať relevanciu tejto námietke dovolateľa, nakoľko zastavenie konania nebolo meritórnym rozhodnutím vo veci, a preto nemôže zakladať prekážku veci rozhodnutej. Súd prvej inštancie správne postupoval, keď zastavil konanie vedené pod sp. zn. 49 P 241/2015 o návrhu na zákaz styku, nakoľko zistil prekážku veci rozsúdenej, pretože totožné konanie prebiehalo už na tamojšom súde pod sp. zn 49 P 238/2015. Táto skutočnosť však nemôže mať vplyv na nariadenie predmetného predbežného opatrenia, nakoľko sa jedná o dočasnú úpravu pomerov.

18. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie otca, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinok sledovaný dovolaním (možnosť uskutočniť meritórny dovolací prieskum), ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 C.s.p.). Dovolací súd preto jeho dovolanie odmietol ako neprípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p.

19. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.